

Predikuesi

1 ¹ Fjalët e Predikuesit, e birit të Davidit, mbretit të Jeruzalemit. ² “Kotësi e kotësive”, thotë Predikuesi; ³ “Kotësi e kotësive; gjithçka është kotësi”. Çfarë përDtimi ka njeriu nga gjithë mundi i tij, kur mundohet nën rrezet e diellit? ⁴ Një brez shkon, një brez vjen, por toka mbetet përjetë. ⁵ Edhe dielli lind e pastaj perëndon, dhe shpejtohet në drejtim të vendit nga del përsëri. ⁶ Era fryn në drejtim të jugut, pastaj kthehet nga veriu; kthehet dhe rikthehet vazhdimisht dhe bën po ato rrotullime. ⁷ Gjithë lumenjtë derdhen në det, por deti nuk mbushet kurrë; nga vendi prej të cilit lumenjtë vijnë, aty kthehen, përsëri. ⁸ Tërë gjërat kërkojnë mund, më tepër nga sa mund të thotë njeriu; syri nuk ngopet kurrë duke parë, po kështu veshi nuk ngopet kurrë duke dëgjuar. ⁹ Ajo që ka qenë është ajo që do të jetë; ajo që është bërë është ajo që do të bëhet; nuk ka asgjë të re nën diell. ¹⁰ A ka diçka për të cilën mund të thuhet: “Shiko, kjo është e re!”. Kjo gjë ekzistonte që në shekujt që na kanë pararendur. ¹¹ Nuk mbetet asnjë kujtim nga gjërat e kaluara, dhe kështu nuk do të mbetet asnjë kujtim nga gjërat që do të ndodhin midis atyre që do të vijnë më pas. ¹² Unë, Predikuesi, kam qenë mbret i Izraelit në Jeruzalem, ¹³ dhe kam kërkuar me zemër të zbuloj dhe të hetoj me dituri çdo gjë që ndodh nën qiell; kjo është një punë e rëndë që Perëndia u ka dhënë bijve të njerëzve që ata të lodhen. ¹⁴ Unë i kam parë tërë gjërat që bëhen nën diell; dhe ja, të gjitha janë gjëra të kota dhe një kërkim për të kapur erën. ¹⁵ Ajo që është e shtrëmbër nuk mund të drejtohet dhe ajo që mungon nuk mund të numërohet. ¹⁶ Unë kam folur me zemrën time, duke thënë: “Ja, kam Dtuar madhështi dhe dituri më të madhe se të gjithë ata që kanë mbretëruar para meje në Jeruzalem dhe zemra ime ka parë shumë dituri dhe njohuri”. ¹⁷ Dhe ia kushtova zemrën time për të njojtur diturinë si dhe njohjes së marrëzisë dhe budallallëkut; dhe kuptova që edhe kjo është një kërkim për të kapur erën. ¹⁸ Sepse aty ku ka shumë dituri ka edhe shumë shqetësim dhe kush shton diturinë shton dhembjen.

2 ¹ Unë thashë në zemrën time: “Eja tani, dua të të vë në provë me gëzimin, dhe ti do të gëzosh ëndjen”. Por ja, edhe kjo është kotësi. ² Për të qeshurit kam thënë: “Është një marrëzi, dhe për gëzimin: “Kujt i shërben?”. ³ Kërkova në zemrën time si ta kënaq trupin tim me verë, duke e nxitur njëkohësisht zemrën time drejt ditorisë dhe t’i qepet marrëzisë, deri sa të shoh cila është e mira që bijtë e njerëzve do të duhej të bënin nën qiell tërë ditët e jetës së tyre. ⁴ Kështu krewa punime të mëdha për vete; ndërtova shtëpi, mbolla vreshta, ⁵ bëra kopshte dhe parqe, duke mbjellë drurë frutorë të çdo lloji; ⁶ ndërtova pellgje për ujin me të cilat të mund të vadis pyllin që të rriten drurët. ⁷ Bleva shërbëtorë dhe shërbëtorë dhe u bëra me shërbëtorë që lindën në shtëpi; pata pasuri të mëdha në kope me bagëti të trashë dhe të imët më tepër se ata që kishin qenë para meje në Jeruzalem. ⁸ Grumbullova për vete edhe argjend, ar dhe pasuritë

e mbretërve dhe të krahinave; gjeta këngëtarë dhe këngëtare, kënaqësitë e bijve të njerëzve, dhe vegla muzikore të çdo lloji. ⁹ Kështu u bëra i madh dhe u begatova më tepër se ata që kishin qenë para meje në Jeruzalem; edhe dituria më mbeti mua. ¹⁰ Tërë ato që sytë e mi dëshironin, nuk ua mohova atyre; nuk i refuzova zemrës sime asnjë qejf, sepse zemra ime kënaqej me çdo punë timen; dhe ky ka qenë shpërblimi për çdo punë të bërë nga unë. ¹¹ Pastaj u ktheva të shikoj tërë veprat që kishin bërë duart e mia dhe mundin tim për t'i kryer; dhe ja, të gjitha ishin kotësi dhe një kërkim për të kapur erën; nuk kishte asnjë përditim nën diell. ¹² Atëherë u ktheva të rrah me mend diturinë, marrëzinë dhe budallallëkun. “Çfarë do të bëjë njeriu që do të zërë vendin e mbretit, në mos atë që është bërë?”. ¹³ Pastaj kuptova që dituria ka një epërsi mbi budallallëkun, ashtu si drita ka një epërsi mbi errësirën. ¹⁴ I urti i ka sytë në kokë, kurse budallai ecën në errësirë; por kuptova gjithashtu që të dyve u është rezervuar i njëjti fat. ¹⁵ Kështu thashë në zemrën time: “Po ai fat që i takon budallait më takon edhe mua”. Ç’përditim ke se ke qenë më i urtë?”. Prandaj thashë në zemrën time: “Edhe kjo është kotësi”. ¹⁶ Nuk mbetet në fakt asnjë kujtim jetëgjatë si i njeriut të urtë ashtu edhe i njeriut budalla, sepse në ditët e ardhme gjithçka do të harrohet. Dhe ashtu si vdes budallai, në të njëjtën mënyrë vdes i urti. ¹⁷ Prandaj Dillova të urrej jetën, sepse të gjitha ato që bëhen nën diell më janë bërë të neveritshme, sepse të gjitha janë kotësi dhe një përpjekje për të kapur erën. ¹⁸ Kështu kam urreyer çdo mundim që kam kryer nën diell, sepse duhet t’i lë të gjitha atij që do të vijë pas meje. ¹⁹ Dhe kush e di në se do të jetë i urtë ose budalla? Sidoqoftë ai do të jetë zot i gjithë punës që kam kryer me mund dhe për të cilën kam përdorur diturinë nën diell. Edhe kjo është kotësi. ²⁰ Kështu arrita të dëshpërohem në zemrën time për gjithë mundin që kam bërë nën diell. ²¹ Sepse këtu ka një njeri që ka punuar me dituri, me zgjuarësi dhe me sukses, por që duhet t’ia lërë trashëgiminë e tij një tjetri, që nuk është munduar fare! Edhe kjo është një kotësi dhe një e keqe e madhe. ²² Çfarë i mbetet në të vërtetë njeriut për tërë mundin e tij dhe për shqetësimin e zemrës së tij, me të cilën është munduar nën diell? ²³ Tërë ditët e tij nuk janë veçse dhembje dhe puna e tij është e rëndë. Zemra e tij nuk pushon as natën. Edhe kjo është kotësi. ²⁴ Për njeriun nuk ka gjë më të mirë se sa të hajë e të pijë dhe të gëzohet në mundin e tij; por kam vënë re se edhe kjo vjen nga dora e Perëndisë. ²⁵ Kush mund të hajë ose të gëzohet më shumë se unë? ²⁶ Sepse Perëndia i jep njeriut që i pëlqen dituri, njohje dhe gëzim; por mëkatarit i ngarkon detyrën të mbledhë dhe të grumbullojë, për t’ia lënë pastaj të gjitha atij që pëlqehet nga sytë e Perëndisë. Edhe kjo është kotësi dhe përpjekje për të kapur erën.

3 ¹ Çdo gjë ka stinën e vet, çdo situatë ka një kohë nën qiell; ² një kohë për të lindur dhe një kohë për të vdekur, një kohë për të mbjellë dhe një kohë për të shkukur atë që është mbjellë, ³ një kohë për të vrrarë dhe një kohë për të shëruar, një kohë për të shembur dhe një kohë për të ndërtuar, ⁴ një kohë për të qarë dhe një kohë për të qeshur, një kohë për të mbajtur zi dhe një kohë për të hedhur valle, ⁵ një kohë për të Dakur gurët dhe një

kohë për të mbledhur gurët, një kohë për të përqaftuar dhe një kohë për të mos përqaftuar, ⁶ një kohë për të kërkuar dhe një kohë për të humbur, një kohë për të ruajtur dhe një kohë për të hedhur tutje, ⁷ një kohë për të grisur dhe një kohë për të qepur, një kohë për të heshtur dhe një kohë për të folur, ⁸ një kohë për të dashuruar dhe një kohë për të urryer, një kohë për luftën dhe një kohë për paqen. ⁹ Çfarë përditimi ka ai që punon nga të gjitha gjërat për të cilat mundohet? ¹⁰ Pashë punën që Perëndia u jep bijve të njerëzve, me qëllim që të mundohen. ¹¹ Ai e ka bërë të bukur çdo gjë në kohën vet; ka vënë madje përjetësinë në zemrat e tyre, pa i dhënë mundësinë asnjë njeriu të zbulojë veprën që Perëndia ka bërë nga Dllimi deri në fund. ¹² Kështu kuptova që nuk ka gjë më të mirë se sa të gëzohesh dhe të bësh të mirë sa je gjallë; ¹³ dhe që çdo njeri që ha, pi dhe gëzon mirëqenie në gjithë mundin e tij, kjo është një dhuratë e Perëndisë. ¹⁴ E kuptova që tërë ato që bën Perëndia janë përjetë; nuk mund t'u shtosh dhe t'u heqësh asgjë; dhe Perëndia vepron kështu me qëllim që njerëzit të kenë frikë prej tij. ¹⁵ Ajo që është, ka qenë më parë; dhe ajo që do të vijë ka qenë më parë, dhe Perëndia heton atë që ka kaluar. ¹⁶ Kam parë gjithashtu nën diell që në vend të arsyes kishte paudhësi, që në vend të drejtësisë kishte paudhësi. ¹⁷ Kështu thashë në zemrën time: “Perëndia do të gjykojë të drejtin dhe të pabesin, sepse ka një kohë të caktuar për çdo gjë dhe për çdo vepër”. ¹⁸ Thashë në zemrën time: “Përsa u përket kushteve në të cilat ndodhen bijtë e njerëzve, Perëndia i vë në provë, që ata vetë të kuptojnë që janë si kafshë”. ¹⁹ Në fakt të gjitha ato që u ndodhin bijve të njerëzve u ndodhin kafshëve; të dy palëve u ndodh e njëjta gjë. Ashtu si vdes njeri, kështu vdes tjetri. Po, të gjithë kanë po atë frymë; dhe njeriu nuk ka asnjë epërsi mbi kafshën, sepse gjithçka është kotësi. ²⁰ Të gjithë shkojnë në po atë vend; të gjithë vijnë nga pluhuri dhe kthehen në pluhur. ²¹ Kush e di në se fryma e bijve të njerëzve ngjitet lart dhe në se fryma e kafshës zbrit poshtë në tokë? ²² Kështu e kuptova që nuk ka gjë më të mirë për njeriun se sa të gëzohet në punën e tij, sepse kjo është pjesa e tij. Kush do ta çojë në fakt të shohë atë që ka për të ndodhur pas tij?

4 ¹ Kështu u ktheva dhe mendova për gjithë shtypjen që ndodhin nën diell; dhe ja, lotët e të shtypurve, të cilët nuk kanë njeri që t'i ngushëllojë; nga ana e shtypësve të tyre ishte forca, por as ata nuk kanë njeri që t'i ngushëllojë. ² Prandaj i konsiderova të vdekurit, ata që tashmë kanë vdekur, më të lumtur se të gjallët që jetojnë akoma; ³ por edhe më i lumtur se njera dhe tjetra palë është ai që nuk ka ekzistuar kurrë dhe ende nuk ka parë veprimet e këqija që kryhen nën diell. ⁴ Pashë gjithashtu që çdo mund dhe çdo sukses në punë ngjallin smirën njerit kundër tjetrit. Edhe kjo është kotësi dhe një përpjekje për të kapur erën. ⁵ Budallai rri me duar të kryqezuara dhe ha mishin e vet. ⁶ Vlen më tepër një grusht me pushim se sa dy grushte, me mundim, duke u përpjekur të kapësh erën. ⁷ Kam parë edhe një kotësi tjetër nën diell; ⁸ dikush është krejt vetëm dhe nuk ka as bir as vëlla, megjithatë munda i tij nuk ka të sosur dhe sytë e tij nuk janë ngopur me pasuri. Por nuk e pyet veten: “Për kë po lodhem dhe e lë veten pa asnjë të mirë?”. Edhe kjo është kotësi dhe një mundim i rëndë.

⁹Dy vlejñë më mirë se një i vetëm, sepse kanë një shpërblim të mirë për mundin e tyre. ¹⁰Në fakt në se rrëzohen, njeri ngre tjetrin; por mjerë ai që është vetëm dhe rrëzohet, sepse nuk ka njeri që ta ngrerë! ¹¹Kështu gjithashtu në se dy veta Denë bashkë, ata kanë mundësi të ngrohen; por ai që është vetëm si do t'ia bëjë të ngrohet? ¹²Në rast se dikush mund të mposhtë atë që është vetëm, dy veta mund t'i rezistojnë; një litar tresh nuk këputet aq shpejt. ¹³Është më mirë një i ri i varfër dhe i urtë se sa një mbret plak dhe budalla, që nuk di më të pranojë qortime. ¹⁴Sepse i riu ka dalë nga burgu për të mbretëruar, megjithëse kishte lindur i varfër në mbretërinë e tij. ¹⁵I pashë tërë të gjallët që ecnin nën diell për t'u bashkuar me të riun, që shkon të zërë vendin e tjetrit. ¹⁶Ishte i panumërt gjithë populli, gjithë ata që kishin qenë para tyre. Megjithatë ata që do të vijnë më pas nuk do të jenë të kënaqur prej tij! Edhe kjo është kotësi dhe një përpjekje për të kapur erën.

5¹ Ki kujdes hapat e tua kur shkon te shtëpia e Perëndisë; afrohu për të dëgjuar në vend që të ofrosh Dijimin e budallenjve, të cilët as nuk dinë që veprojnë keq. ²Mos u nxito me gojën tënde, dhe zemra jote të mos shpejtohet të thotë asnjë fjalë përpara Perëndisë, sepse Perëndia është në qiell dhe ti mbi tokë; prandaj fjalët e tua të jenë të pakta. ³Sepse nga punët e shumta vijnë ëndrrat, dhe nga fjalët e shumta zëri i budallait. ⁴Kur i ke bërë një zotim Perëndisë mos humb kohë ta plotësosh, sepse ai nuk kënaqet me budallenjtë; plotëso zotimin që ke marrë. ⁵Më mirë të mos marrësh zotime se sa t'i bësh dhe të mos i plotësosh. ⁶Mos lejo që goja jote ta çojë trupin tënd të mëkatojë dhe mos thuaj para lajmëtarit të Perëndisë: “Ka qenë gabim”. Pse Perëndia duhet të zemërohej me fjalët e tua dhe të shkatërronte veprën e duarve të tua? ⁷Sepse në ëndrrat e shumta dhe në fjalët e shumta ka kotësi; por ti ke frikë nga Perëndia. ⁸Në rast se në provincë sheh shtypjen e të varfërit dhe shkeljen me dhunë të së drejtës dhe të drejtësisë, mos u habit nga kjo gjë; sepse mbi një pushtet të lartë ndodhet një më i lartë dhe mbi ta disa pushtete akoma më të larta. ⁹Toka ofron përDtime më të mëdha se çdo gjë tjetër, dhe vetë mbreti shërbehet nga fusha. ¹⁰Kush është i dhënë pas parasë, nuk ngopet kurrë me para, dhe kush dëshiron pasuritë nxjerr përDtim prej tyre. Edhe kjo është kotësi. ¹¹Kur rritet pasuria, shtohen edhe ata që e përpjijnë; dhe çfarë përDtimi kanë prej saj pronarët, veç asaj që e shohin me sytë e tyre? ¹²I ëmbël është gjumi i punonjësit, qoftë edhe kur ha pak ose shumë; por velitja e të pasurit nuk e lë atë të Derë. ¹³Është një e keqe tjetër e vajtueshme që kam parë nën diell: pasuritë e ruajtura për pronarin e tyre në dëm të tij. ¹⁴Këto pasuri humbasin për shkak të një pune të keqe, dhe kështu në duart e birit që ka lindur nuk mbetet më asgjë. ¹⁵Ashtu si ka dalë nga barku i nënës, kështu lakuriq do të kthehet për të shkuar si pati ardhur, pa marrë gjë nga munda i tij që mund ta marrë me vete. ¹⁶Edhe kjo është një e keqe e vajtueshme që duhet të shkojë pikërisht ashtu si ka ardhur; dhe çfarë përDtimi ka se është munduar për erën? ¹⁷Përveç kësaj ai ha çdo ditë të jetës së tij në errësirë, dhe ka shumë hidhërimi, sëmundje dhe telashe. ¹⁸Ja çfarë kuptova: është mirë dhe e përshtatshme

për njeriun të hajë, të pijë dhe të gëzojë të mirën e gjithë mundit të tij nën diell, tërë ditët e jetës që Perëndia i jep, sepse kjo është pjesa e tij. ¹⁹ Çdo njeriu të cilit Perëndia i jep pasuri dhe të mira dhe të cilit i jep gjithashtu mundësinë t'i gëzojë ato, të marrë pjesën e vet dhe të gëzojë mundin e tij, kjo është një dhuratë e Perëndisë. ²⁰ Në fakt ai nuk do të kujtojë shumë ditët e jetës së tij, sepse Perëndia i përgjigjet me gëzimin e zemrës së tij.

6 ¹ Është një e keqe tjetër që kam parë nën diell dhe që është e përhapur midis njerëzve: ² dikujt Perëndia i ka dhënë pasuri, të mira dhe lavdi, dhe nuk i mungon asgjë nga gjithë ato që mund të dëshirojë, por Perëndia nuk i jep mundësinë t'i gëzojë, por i gëzon një i huaj. Kjo është kotësi dhe një e keqe e madhe. ³ Në qoftë se dikujt i lindin njëqind bij dhe jeton shumë vite dhe të shumta janë ditët e viteve të tij, por shpirti i tij nuk ngopet me të mira dhe nuk ka as varr unë them se një dështim është më i lumtur se ai; ⁴ sepse ka ardhur më kot dhe po ikën në terr, dhe emri i tij është mbuluar nga terri. ⁵ Edhe sikur të mos e ketë parë as njohur diellin, megjithatë ka më shumë pushim se tjetri. ⁶ Po, edhe sikur të duhej të jetonte dy herë një mijë vjet, por pa mundur të gëzojë të mirat e tij. A nuk mbarojnë të gjitha në po atë vend? ⁷ Tërë mudi i njeriut është për gojën e tij, megjithatë oreksi i tij nuk ngopet kurrë. ⁸ Ç'përDtim ka i urti mbi budallanë? Ç'përDtim ka i varfëri në rast se di të ecë përpara njerëzve të gjallë? ⁹ Është më mirë të shikosh me sy se sa të endesh me dëshirën. Edhe kjo është kotësi dhe një përpjekje për të kapur erën. ¹⁰ Ajo që është, prej kohe është quajtur me emrin e vet dhe dihet se ç'është njeriu, dhe që nuk mund të hahet me atë që është më i fortë se ai. ¹¹ Duke qenë se ka shumë gjëra që e shtojnë kotësinë, çfarë përDtimi ka prej tyre njeriu? ¹² Kush e di në fakt ç'është e mirë për njeriun në këtë jetë, gjatë tërë ditëve të jetës së tij të kotë që ai i kalon si një hije? Kush mund t'i thotë njeriut çfarë ka për të ndodhur pas tij nën diell?

7 ¹ Një emër i mirë pëlqehet më tepër se një vaj i parfumuar, dhe dita e vdekjes është më e mirë se dita e lindjes. ² Është më mirë të shkosh në një shtëpi ku mbahet zi se sa të shkosh në një shtëpi ku ka festë, sepse ky është fundi i çdo njeriu, dhe kush rron ka për të vënë mend. ³ Trishtimi është më i mirë nga gazi, sepse përpara një fytyrë të trishtuar zemra bëhet më e mirë. ⁴ Zemra e të urtit është në shtëpinë ku mbahet zi, por zemra e budallenjve është në një shtëpi të gëzuar. ⁵ Është më mirë për dikë të dëgjojë qortimin e të urtit se sa të dëgjojë këngën e budallenjve, ⁶ sepse ashtu siç është kërcitja e shkurreve nën një tenxhere, kështu është e qeshura e budallait. Edhe kjo është kotësi. ⁷ Me siguri shtypja e bën të pamend njeriun e urtë, dhe dhurata bën që të humbasë arsyen. ⁸ Më mirë fundi i një gjëje se Dllimi i saj, dhe më mirë ai që ka frymë të durueshëm se ai që ka frymë krenar. ⁹ Mos u nxito në frymën tënd të zemëroresh, sepse zemërimi gjen strehë në gji të budallenjve. ¹⁰ Mos thuaj: "Si është e mundur që ditët e kaluara ishin më të mira nga këto?", sepse nuk është urtësi të bësh një pyetje të tillë. ¹¹ Dituria është e mirë bashkë me një pasuri dhe u sjell përDtime atyre që shohin diellin. ¹² Sepse dituria është një mbrojtje ashtu si është paraja; por epërsia e diturisë qëndron në

këtë; dituria i bën të jetojnë ata që e zotërojnë. ¹³ Konsideroje veprën e Perëndisë: kush mund të drejtojë atë që ai ka bërë të shtrëmbër? ¹⁴ Në ditën e bollëkut ji i gëzuar, por në ditën e fatqësisë mendohu thellë. Perëndia ka bërë si njerën ashtu dhe tjetrën, me qëllim që njeriu të mos zbulojë asgjë nga ato që do të ndodhin pas tij. ¹⁵ Pashë gjithçka në ditët e kotësisë sime. Ndodh që i drejti të vdesë në drejtësinë e vet dhe që i pabesi të jetojë gjatë në ligësinë e tij. ¹⁶ Mos ji tepër i drejtë as i urtë jashtë mase. Pse kërkon të shkatërohesh? ¹⁷ Mos ji tepër i keq dhe mos u trego budalla. Pse kërkon të vdesësh para kohës sate? ¹⁸ Është mirë që ti të kapesësh pas kësaj gjëje dhe të mos heqësh dorë prej saj, sepse ai që ka frikë Perëndinë do t'u shmanget tërë këtyre gjërave. ¹⁹ Dituria e bën të urtin më të fortë se dhjetë të fuqishëm në një qytet. ²⁰ Nuk ka në fakt asnjë njeri të drejtë mbi tokë që bën të mirën dhe të mos mëkatojë. ²¹ Përveç kësaj mos u vër veshin tërë fjalëve që thuhën, që të mos mallkohesh nga shërbëtori yt, ²² sepse zemra jote gjithashtu e di që ti vet i ke mallkuar shumë herë të tjerët. ²³ Unë i hetova të gjitha këto gjëra me dituri. Thashë: “Do të bëhem i urtë”, por dituria është mjaft larg nga unë. ²⁴ Një gjë që është kaq larg dhe kaq e thellë, kush mund ta gjejë? ²⁵ Atëherë e vura zemrën time të njohë, të hetojë dhe të kërkojë diturinë dhe shkakun e gjërave dhe të njohë ligësinë e marrëzisë dhe budallallëkun e marrëzisë; ²⁶ dhe gjeta një gjë më të hidhur se vdekja; gruan zemra e së cilës është kurth dhe grackë dhe duart e së cilës janë pranga. Kush i pëlqen Perëndisë i shpëton asaj; por mëkatori do të kapet nga ajo. ²⁷ Ja ajo që gjeta”, thotë Predikuesi, “duke i shqyrtuar një për një gjërat, për të gjetur shkakun e tyre. ²⁸ Atë që unë po kërkoj ende, por nuk e kam gjetur; një burrë ndër një mijë e gjeta, por një grua në mes gjithë atyre nuk e gjeta. ²⁹ Ja, vetëm këtë gjeta: Perëndia e ka bërë njeriun të drejtë, por njerëzit kanë kërkuar shumë marifete.

8 ¹ Kush është si i urti? Kush e njeh interpretimin e sendeve? Dituria e njeriut bën që të shkëlqejë fytyra e tij dhe e ndryshon ashpërsinë e fytyrës së tij. ² Unë të jap një këshillë: respekto urdhërin e mbretit për shkak të betimit të bërë Perëndisë. ³ Mos u nixito të largohesh nga prania e tij dhe mos ngul këmbë në një gjë të keqe, sepse ai bën të gjitha gjërat që i pëlqen. ⁴ Në fakt fjala e mbretit është e fuqishme; dhe kush mund t'i thotë: “Çfarë po bën?”. ⁵ Kush respekton urdhërin e tij nuk do të pësojë asnjë të keqe; zemra e njeriut të urtë di në fakt të dallojë kohën dhe gjykimin, ⁶ sepse për çdo gjë ka një kohë dhe një gjykim, dhe ligësia e njeriut rëndon shumë mbi të. ⁷ Sepse ai nuk e di çfarë ka për të ndodhur; kush në fakt do t'i tregojë si do të venë gjërat? ⁸ Nuk ka njeri që të ketë pushtet mbi frymën për ta përmbajtur, apo të ketë pushtet mbi ditën e vdekjes. Nuk ka leje në betejë, dhe padrejtësia nuk mund të shpëtojë atë që e kryen. ⁹ E pashë tërë këtë gjë dhe vura mend për të gjitha gjërat që bëhen nën diell; ka një kohë kur një njeri sundon mbi një tjetër për ta dëmtuar. ¹⁰ Pastaj pashë të pabesët që u varrosën, të cilët kishin hyrë dhe kishin dalë nga vendi i shenjtë; edhe ata ishin harruar në qytetin ku kishin bërë këto gjëra. Edhe kjo është kotësi. ¹¹ Sepse vendimi kundër një veprimi të keq nuk zbatohet menjëherë, zemra e bijve të njerëzve është e mbushur nga

dëshira për të bërë të keqen. ¹² Edhe në qoftë se mëkatari bën njëqind herë të keqen dhe i zgjat ditët e tij, megjithatë, unë e di që do të kenë të mirën ata që kanë frikë nga Perëndia, që kanë frikë para tij. ¹³ Por nuk ka të mirë për të pabesin, dhe nuk ka për t'i zgjatur ditët e tij si hija sepse nuk ka frikë përpara Perëndisë. ¹⁴ Është një kotësi që ndodh mbi tokë; ka njerëz të drejtë që trajtohen ashtu sikur i përket veprës të të pabesëve, dhe ka të pabesë që trajtohen sikur i përket veprës të të drejtëve. Kam thënë që edhe kjo është kotësi. ¹⁵ Kështu lëvdova harenë, sepse nuk ka gjë më të mirë për njeriun nën diell se të hajë, të pijë dhe të jetë i gëzuar, sepse kjo i mbetet në mundin e tij gjatë ditëve të jetës që Perëndia i ka dhënë nën diell. ¹⁶ Kur unë e vura zemrën time të njohë diturinë dhe të mendojë përpjekjet që bëhen mbi tokë (edhe kur dikush nuk i lë të pushojnë sytë e tij as ditën as natën), ¹⁷ atëherë pashë gjithë veprën e Perëndisë, që njeriu nuk mund të arrijë të zbulojë të gjitha ato që bëhen nën diell sepse, edhe sikur njeriu të mundohet duke kërkuar, nuk arrin t'i zbulojë; edhe sikur i urti të thotë që e di, nuk është në gjendje t'i zbulojë.

9 ¹ Kështu unë e mendova gjithë këtë në zemrën time për të kërkuar ta qartësoj; që të drejtët dhe të urtët dhe veprat e tyre janë në duart e Perëndisë. Njeriu nuk njeh as dashurinë as urrejtjen; gjithçka është para tij. ² Çdo gjë u ndodh në mënyrë të njëllotjtë të gjithëve: i njëjti fat pret të drejtin dhe të pabesin, të mirin, të pastrin dhe të papastrin, atë që ofron Dijime dhe atë që nuk i ofron. Si i miri është edhe mëkatari, dhe ai që betohet si ai që ka frikë të betohet. ³ Kjo është një e keqe që bëhet nën diell; të gjithë kanë të njëjtin fat, dhe përveç kësaj zemra e bijve të njerëzve është plot ligësi dhe marrëzia qëndron në zemrën e tyre për deri sa jetojnë; pastaj shkojnë te të vdekurit. ⁴ Për deri sa njeriu është i bashkuar me gjithë të gjallët e tjerë ka shpresë, sepse një qen i gjallë vlen më tepër se një luan i ngordhur. ⁵ Të gjallët në fakt e dinë se kanë për të vdekur, por të vdekurit nuk dinë asgjë; për ta nuk ka më asnjë shpërblim, sepse kujtimi i tyre harrohet. ⁶ Edhe dashuria e tyre, urrejtja e tyre dhe smira e tyre janë zhdukur tashmë, dhe ata nuk do të kenë asnjë pjesë në të gjitha ato që bëhet nën diell. ⁷ Shko, ha bukën tënde me gëzim dhe pi verën tënde me zemër të gëzuar, sepse Perëndia i ka pëlqyer veprat e tua. ⁸ Rrobat e tua qofshin të bardha në çdo kohë dhe vaji mos mungoftë kurrë mbi kokën tënde. ⁹ Gëzoje jetën me gruan që do për të gjitha ditët e jetës tënde të kotësisë, që ai të ka dhënë nën diell për të gjitha ditët e kotësisë, sepse kjo është pjesa që të takon në jetë dhe në mundin që kryen nën diell. ¹⁰ Tërë ato që dora jote gjen për të bërë, bëji me gjithë forcën tënde, sepse në Sheol ku po shkon nuk ka më as punë, as mendim, as njohuri dhe as dituri. ¹¹ Gjithashtu pashë nën diell që vrapimi nuk Dtohet nga ai që është i shpejtë as beteja nga të fortët; as buka nuk u shkon të urtëve, as pasuritë njerëzve të zgjuar, as favori atyre që janë të shkathët, ¹² Sepse njeriu nuk e njeh orën e tij; ashtu si peshqit që kapen në një rjetë mizore dhe si zogjtë që kapen në një kurth, kështu bijtë e njerëzve kapen në kurth në kohën e fatkeqësisë, kur ajo bie papritur mbi ta. ¹³ E pashë edhe këtë shembull të diturisë nën diell dhe m'u duk i madh. ¹⁴ Ishte një qytet i

vogël me pak njerëz brenda; një mbret i madh doli kundra, e rrethoi dhe ndërtoi bastione të mëdha. ¹⁵ Por gjendej në të një njeri i varfër dhe i urtë, i cili me diturinë e tij e shpëtoi qytetin. Megjithatë asnjëri nuk u kujtua për këtë njeri të varfër. ¹⁶ Atëherë unë thashë: “Dituria vlen më shumë se forca; por dituria e të varfërit përbuzet dhe fjalët e tij nuk dëgjohen”.

¹⁷ Fjalët e të urtëve që thuhën shtruar dëgjohen më mirë se britmat e atij që sundon mbi budallenjtë. ¹⁸ Dituria vlen më tepër se armët e luftës, por një mëkatar i vetëm shkatërron një të mirë të madhe.

10 ¹ Mizat e ngordhura e qelbin vajin e parfumerit; kështu pak marrëzi prish vlerën e diturisë dhe të lavdisë. ² Zemra e të urtit është në të djathtë të tij, por zemra e budallait është në të majtë të tij. ³ Edhe kur budallai ecën rrugës, arsyeja i mungon dhe u tregon të gjithëve se është budalla. ⁴ Në qoftë se zemërimi i një mbreti ndizet kundër teje, mos e lër vendin tënd, sepse gjakftohtësia i fashit fyerjet edhe kur janë të rënda; ⁵ Është një e keqe që kam parë nën diell, një gabim që vjen nga ai që qeveris; ⁶ marrëzia është vënë në detyra të larta, ndërsa të pasurit ulen në vende të ulëta. ⁷ Kam parë shërbëtorë mbi kuaj dhe princa të ecin më këmbë si shërbëtorë. ⁸ Kush çel një gropë mund të bjerë brënda dhe kush rrëzon një mur mund të kafshohet nga një gjarpër. ⁹ Kush zhvendos gurë mund të plagoset dhe kush çan drutë vihet në rrezik. ¹⁰ Në qoftë se sëpata topitet dhe nuk mprehet, duhet të përdoret me më tepër forcë; por dituria ka epërsinë t’ia dalë gjithnjë mbarë. ¹¹ Në qoftë se gjarpëri kafshon sepse nuk është magjepsur, magjistari bëhet i kotë. ¹² Fjalët e gojës të të urtit janë plot hir, por buzët e budallait e shkatërrojnë. ¹³ Fillimi i ligjëratës së tij është budallallëk dhe fundi është marrëzi e dëmshme. ¹⁴ Edhe sikur budallai t’i shumojë fjalët e tij, njeriu nuk di se çfarë do të ndodhë; kush mund t’i thotë çfarë do të ndodhë pas tij? ¹⁵ Lohdja e budallait e rrskapit, sepse ai nuk di as si të shkojë në qytet. ¹⁶ Mjerë ti, o vend, mbreti i të cilit është një fëmijë dhe princat e tij ia shtrojnë që në mëngjes! ¹⁷ Lum ti, o vend, që ke mbret nga një soj Dsnik, dhe princa që hanë në kohën e duhur për të vënë në vend forcat e tyre dhe jo për t’u dehur! ¹⁸ Për shkak të përtacisë trarët e shtëpisë rrëzohen dhe gjerbon për shkak të plogështisë së duarve. ¹⁹ Një banket shtrohet për t’u dëfryer dhe vera i jep gaz jetës, por paraja i përgjigjet çdo nevojtar. ²⁰ Mos mallko mbretin as me mend dhe mos mallko të pasurin në dhomën tënde të fjetjes, sepse një zog i qiellit mund ta çojë larg zërin tënd, dhe një zog që Dutturion mund ta bëjë të ditur këtë gjë.

11 ¹ Hidh bukën tënde mbi ujërat, sepse pas shumë kohe do ta gesh përsëri. ² Jepu pjesë shtatë, madje edhe tetë vetave, sepse ti nuk e di se çfarë fatkeqësie mund të të ndodhë mbi tokë. ³ Në rast se retë janë plot me shi, e derdhin mbi tokë; dhe në rast se një dru bie në jug apo në veri, ai mbetet aty ku bie. ⁴ Kush e ka mendjen te era nuk ka për të mbjellë dhe kush rri e shikon retë nuk ka për të korrur. ⁵ Ashtu si ti nuk njeh rrugën e erës dhe mënyrën si formohen kockat në barkun e gruas me barrë, kështu ti nuk e njeh veprën e Perëndisë që bën gjithçka. ⁶ Mbille farën tënde në mëngjes dhe në mbrëmje mos lër dorën tënde të pushojë, sepse ti nuk e di

se cili nga të dy do të dalë më mirë; ky apo ai, apo do të jenë të mirë që të dy. ⁷ Drita është e ëmbël dhe është diçka e këndshme për sytë që shohin diellin. ⁸ Edhe kur një njeri të jetojë shumë vjet, le t'i gëzojë të gjitha, por le të mendojë edhe për ditët e territ që do të jenë të shumta; të gjitha ato që do të ndodhin janë kotësi. ⁹ Gëzohu, pra, o i ri, në rininë tënde, le të gëzohet zemra jote në ditët e rinisë sate; ndiq edhe rrugët e zemrës sate dhe pamjen e syve të tu, por dije që për të gjitha këto gjëra Perëndia do të të thërrasë në gjyq. ¹⁰ Elimino nga zemra jote trishtimin, dhe largo nga trupi yt dhembjen, sepse rinia dhe mituria janë kotësi.

12 ¹ Por kujto Krijuesin tënd në ditët e rinisë sate, para se të vijnë ditët e këqija dhe të arrijnë vitet për të cilat ke për të thënë: “Nuk gjej asnjë kënaqësi në to”, ² para se të errësohet dielli, drita, hëna dhe yjet, dhe të kthehen retë pas shiut; ³ në moshën gjatë së cilës rojtarët e shtëpisë dridhen, njerëzit e fortë përkulen, ato që bluajnë nuk punojnë më se kanë mbetur pak, ata që shikojnë nga dritaret errësohen ⁴ dhe portat mbi rrugë mbyllen; kur pakësohet zhurma e mokrës, dikush çohet me këngën e një zogu, dhe gjithë bijat e këngës dobësohen; ⁵ kur dikush ka frikë nga lartësitë dhe nga tmerret e rrugës; kur bajamja lulëzon, karkaleci është një peshë, dhe dëshira pakësohet, sepse njeriu shkon në banesën e tij të përjetshme dhe qaramanët enden rrugëve. ⁶ Kujto Krijuesin tënd përpara se të këputet kordoni prej argjendi, të thyhet vazoja prej ari, të thyhet shtamba te burimi dhe të bëhet copë-copë çikriku në pus, ⁷ dhe pluhuri t'i kthehet tokës siç ishte më parë dhe fryma t'i kthehet Perëndisë që e ka dhënë. ⁸ “Kotësi e kotësive”, thotë Predikuesi, “gjithçka është kotësi”. ⁹ Predikuesi, përveç se ka qenë një i urtë, i ka mësuar gjithashtu popullit dijen dhe ka peshuar, ka kërkuar dhe ka renditur një numër të madh fjalësh të urta. ¹⁰ Predikuesi është përpjekur të gjejë fjalë të këndshme; dhe gjërat e shkruara janë të drejta dhe të vërteta. ¹¹ Fjalët e të urtëve janë si hostenë dhe ato që mbledhin njerëzit e ditur janë si gozhda të ngulura mirë; ato jepen nga një Bari i vetëm. ¹² Biri im, ruhu nga çdo gjë që del jashtë kësaj. Shkruhen shumë libra, por nuk mbarohet kurrë kjo punë, dhe studimi i tepërt e lodh trupin. ¹³ Të dëgjojmë, pra, përfundimin e gjithë ligjëratës: “Ki frikë nga Perëndia dhe respekto urdhërimet e tij, sepse kjo është tërësia e njeriut”. ¹⁴ Sepse Perëndia do të vërë të gjykohet çdo vepër, edhe çdo gjë që është fshehur, qoftë e mirë apo e keqe.